

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli (ZOsn-L)

BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K, 76/23 in 16/24) se v 8. členu za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Določba prejšnjega odstavka tega člena se smiselno uporablja tudi za učence pripadnike romske skupnosti.«.

2. člen

V 16. členu se v prvem odstavku za besedilom »naravoslovja in tehnike,« doda besedilo »tehnike in digitalnih tehnologij,«.

V drugem odstavku se za besedo »gluhoslepoto« doda beseda »osnovna«.

V tretjem odstavku se za besedilom »enakovrednim izobrazbenim standardom,« doda beseda »osnovna«.

3. člen

V 17. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Učenec v 7. razredu izbere dve uri pouka izbirnih predmetov tedensko, v 8. in 9. razredu pa lahko tudi tri ure, če s tem soglašajo njegovi starši.«.

4. člen

V 31. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Z letnim delovnim načrtom se določijo vsebina, obseg in razporeditev vzgojno-izobraževalnega ter drugega dela v skladu s predmetnikom in učnim načrtom ter obseg, vsebina in organizacija razširjenega programa, ki ga izvaja osnovna šola, in načrt vzgojnih dejavnosti. Določi se delo šolske svetovalne službe in drugih služb, delo šolske knjižnice, aktivnosti, s katerimi se osnovna šola vključuje v okolje, obseg dejavnosti, s katerimi osnovna šola zagotavlja zdrav razvoj učencev, oblike sodelovanja s starši, strokovno izpopolnjevanje učiteljev in drugih delavcev osnovne šole, sodelovanje z visokošolskimi zavodi, ki izobražujejo učitelje, raziskovalnimi inštitucijami, vzgojnimi posvetovalnicami oziroma svetovalnimi centri, sodelovanje z zunanji sodelavci, dejavnosti za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti s samoevalvacijo in druge naloge, potrebne za uresničitev programa osnovne šole.«.

5. člen

44. člen se spremeni tako, da se glasi:

»44. člen (vpis v 1. razred)

Osnovna šola vpisuje otroke v 1. razred v mesecu februarju za naslednje šolsko leto.

Starši morajo v prvi razred osnovne šole vpisati otroke, ki bodo v koledarskem letu, v katerem bodo začeli obiskovati osnovno šolo, dopolnili starost 6 let.

Starši imajo pravico vpisati otroka v javno osnovno šolo ali v zasebno osnovno šolo s koncesijo v šolskem okolišu, v katerem otrok stalno oziroma začasno prebiva, javna osnovna šola oziroma zasebna osnovna šola s koncesijo v tem okolišu pa je dolžna otroka vpisati. Javna osnovna šola oziroma zasebna osnovna šola s koncesijo je dolžna vpisati otroka v 1. razred tudi po preteku roka za vpis, če se preseli v šolski okoliš te šole.

Seznam otrok iz šolskega okoliša, ki jih je javna ali zasebna šola s koncesijo dolžna vpisati v prvi razred, si osnovna šola pridobi iz evidence šoloobveznih otrok, ki jo vodi ministrstvo.

Starši lahko po vpisu otroka v osnovno šolo in pred začetkom obiskovanja osnovne šole otroka prepišejo v osnovno šolo zunaj šolskega okoliša, v katerem ima otrok stalno ali začasno prebivališče, če ta osnovna šola s tem soglaša.

Ob začetku pouka osnovna šola staršem izda potrdilo o šolanju.

Določbe tretjega odstavka tega člena niso obvezne za zasebne osnovne šole.«.

6. člen

45. člen se spremeni tako, da se glasi:

»45. člen (odložitev šolanja)

Otroku se lahko začetek šolanja na predlog staršev, zdravstvene službe oziroma na podlagi odločbe o usmeritvi odloži za eno leto, če se ugotovi, da otrok ni pripravljen za vstop v osnovno šolo. Starši oziroma zdravstvena služba lahko predlog za odložitev šolanja vložijo najkasneje do 31. marca tekočega leta za naslednje šolsko leto.

Učencu se med šolskim letom v 1. razredu lahko na predlog staršev oziroma na predlog šolske svetovalne službe ali zdravstvene službe v soglasju s starši iz zdravstvenih in drugih razlogov odloži šolanje za eno leto. Predlog za odložitev šolanja se lahko vloži do 31. oktobra tekočega šolskega leta.«.

7. člen

47. člen se črta.

8. člen

48. člen se spremeni tako, da se glasi:

»48. člen (vpis, prepis in šolski okoliš)

Med šolanjem se učenec lahko prepíše na drugo osnovno šolo, če ta šola s tem soglaša. Če se učenec, ki se je preselil v šolski okoliš druge šole, želi prepisati na to osnovno šolo, mu je osnovna šola dolžna omogočiti prepis. Učenec ki se je preselil v šolski okoliš druge osnovne šole, ima pravico dokončati šolanje na osnovni šoli, v katero je že vpisan.

Če se želi učenec prepisati iz zasebne osnovne šole v javno osnovno šolo, ga je javna osnovna šola v šolskem okolišu, v katerem ima učenec stalno oziroma začasno bivališče, dolžna sprejeti.

V primeru vpisa šoloobveznih otrok s tujimi listinami o izobraževanju v osnovnošolsko izobraževanje v Republiki Sloveniji osnovna šola na podlagi dokazil ugotovi, v kateri razred se bo otrok vključil. Pri tem osnovna šola upošteva predložena dokazila o predhodnem izobraževanju in starost otroka. Osnovna šola pri vključitvi otroka lahko upošteva tudi njegovo poznavanje slovenskega jezika.«.

9. člen

Besedilo 50. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Učenec ima pravico obiskovati pouk in se udeleževati dejavnosti v okviru obveznega programa ter izpolnjevati obveznosti in naloge, določene z akti osnovne šole.

Učenci priseljenci iz drugih držav, katerih materni jezik ni slovenski (v nadaljnjem besedilu: učenci priseljenci iz drugih držav), se k pouku obveznih predmetov lahko vključujejo postopoma glede na znanje slovenskega jezika, v skladu s smernicami za vključevanje učencev iz drugih jezikovnih in kulturnih okolij v slovenski vzgojno-izobraževalni sistem, ki jih sprejme strokovni svet, pristojen za splošno izobraževanje. Ob vključitvi v osnovno šolo se udeležijo začetnega pouka slovenščine v okviru dopolnilnega izobraževanja, ki se lahko izvaja med izvajanjem obveznega programa.

Učenci priseljenci iz drugih držav in učenci, katerih materni jezik ni italijanski in se vključujejo v osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom, se k pouku obveznih predmetov lahko vključujejo postopoma glede na znanje italijanskega jezika. Ob vključitvi v osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom se udeležijo začetnega pouka italijanščine v okviru dopolnilnega izobraževanja, ki se lahko izvaja med izvajanjem obveznega programa.«.

10. člen

V 53. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Starši morajo ob vsakem izostanku učenca najpozneje v dveh delovnih dneh razredniku sporočiti vzrok izostanka. Po vrnitvi učenca v osnovno šolo, najpozneje pa v petih delovnih dneh, starši razredniku predložijo opravičilo izostanka.«.

Za prvim odstavkom se dodata nova drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»Če starši v določenem roku razredniku ne predložijo opravičila ali je prejeta opravičilo neverodostojno, razrednik izostanka ne opraviči. Neopravičen izostanek se zabeleži pri urah pouka in dejavnostih obveznega programa.

V primeru ponavljajočih ali daljših neopravičenih izostankov učenca po prejšnjem odstavku tega člena, osnovna šola lahko ukrepa tudi vzgojno, lahko obvesti center za socialno delo ter poda predlog za prekršek zoper starše.«.

Dosedanja drugi in tretji odstavek postaneta četrti in peti odstavek.

11. člen

54. člen se črta.

12. člen

Besedilo 56. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Učenec ima pravico do brezplačnega prevoza, če je njegovo prebivališče oddaljeno več kot štiri kilometre od osnovne šole. O načinu prevoza se osnovna šola dogovori z lokalno skupnostjo.

Pravica do prevoza se zagotovi z organiziranim prevozom, če le-tega ni mogoče zagotoviti ali ni gospodarno, pa se lahko učencu povrne strošek mesečne vozovnice za javni prevoz. Izjemoma se lahko staršem povrne strošek kilometrine za prevozne stroške po najkrajši varni poti v skladu s standardi, ki veljajo za javne uslužbenke v državni upravi. Kilometrini se obračuna v skladu z določili kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti za pot, ki jo opravijo do osnovne šole in nazaj, in sicer v višini, kot velja za povračilo stroškov prevoza na delo in z dela. Staršem se strošek kilometrine mesečno povrne, če ne dobijo teh stroškov povrnjenih iz drugega pravnega naslova.

Učenec, ki obiskuje osnovno šolo zunaj šolskega okoliša, v katerem prebiva, ima pravico do povračila stroškov prevoza v višini, ki bi mu pripadala, če bi obiskoval osnovno šolo v šolskem okolišu, v katerem prebiva.

Lokalna skupnost s pravilnikom podrobneje določi način organizacije prevozov in povračila prevoznih stroškov za zagotavljanje pravice učenca do brezplačnega prevoza.

Otroci s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena tega zakona imajo pravico do prevoza ne glede na oddaljenost njihovega prebivališča od osnovne šole, če je tako določeno v odločbi o usmeritvi.

Na prevozu organizator prevoza za otroka s posebnimi potrebami, ki ima življenjsko ogrožajoče zdravstveno stanje, kar se izkaže z izvidom zdravnika specialista, zagotovi odraslo spremljevalno osebo. Otroci s posebnimi potrebami, ki imajo z odločbo o usmeritvi določeno izvajanje dodatne strokovne pomoči v zavodu za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, imajo pravico do povračila stroškov prevoza do zavoda, v katerem se ta pomoč izvaja, če je njihovo prebivališče od tega zavoda oddaljeno več kot štiri kilometre.

Če učencu ni mogoče zagotoviti prevoza, ima pravico do brezplačne oskrbe v kraju izobraževanja in pravico do brezplačnega prevoza domov ob pouka prostih dnevih.

Osnovna šola mora učencem, ki čakajo na organiziran prevoz, zagotoviti varstvo.

Učenec, ki se prešola v skladu s 60.k členom tega zakona, ima pravico do prevoza, če je njegovo prebivališče oddaljeno več kot štiri kilometre od osnovne šole, v katero je prešolan.«.

13. člen

V 60.č členu se dodajo novi drugi, tretji in četrti odstavek, ki se glasijo:

»Vzgojne dejavnosti so proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ter druge dejavnosti (pohvale, priznanja, nagrade in podobno), s katerimi osnovna šola razvija varno in spodbudno okolje, ter dejavnosti, ki jih osnovna šola izvede, ko učenec krši svoje dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole in so kršitve storjene v času izvajanja obveznega ali razširjenega programa ali v času drugih dejavnosti, ki so opredeljene z letnim delovnim načrtom.

Z vzgojnimi dejavnostmi ni mogoče omejiti pravic učencev (od 5. do 13. člena in od 50. do 57. člena tega zakona).

Osnovna šola v letnem delovnem načrtu opredeli vzgojne dejavnosti ter njihovo spremljanje in evalviranje.

14. člen

60.d člen se črta.

15. člen

Besedilo 60.e člena se spremeni tako, da se glasi:

»Osnovna šola v pravilih šolskega reda natančneje opredeli dolžnosti in odgovornosti učencev, pravila obnašanja in ravnanja, načine in ukrepe zagotavljanja varnosti, določi vzgojne dejavnosti za kršitve pravil ter postopke vzgojnega delovanja, organiziranost učencev, postopek pregleda in odvzema osebnih predmetov, postopek začasnega odvzema elektronskih naprav, evidentiranje in opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

Pri pripravi pravil šolskega reda sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Pravila šolskega reda sprejme svet šole na predlog ravnatelja, ki si predhodno pridobi mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev.«.

16. člen

Besedilo 60.f člena se spremeni tako, da se glasi:

»Vzgojni opomin je vzgojni ukrep, ki se lahko izreče učencu, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti ob predhodnih kršitvah niso dosegle namena.

Ne glede na določila prejšnjega odstavka se učencu izreče vzgojni opomin tudi zaradi naslednjih dejanj:

- ogrožanja življenja ali zdravja učencev oziroma zaposlenih na šoli;
- posedovanja predmetov oziroma sredstev, ki ogrožajo premoženje, varnost, življenje in zdravje;
- ponavljajočih kršitev pravil šolskega reda;
- neopravičenih izostankov 15 ur ali več v šolskem letu;
- posedovanja ali preprodaje ali uporabe pirotehničnih sredstev;
- namernega poškodovanja ali uničevanja šolske lastnine ali lastnine drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole;
- tatvine;
- nedovoljenega snemanja ali fotografiranja učencev, delavcev ali obiskovalcev šole oziroma objave vsebin;
- ponarejanja ali uničevanja šolske dokumentacije;
- vdora v varovani podatkovni sistem, s katerim je bila povzročena škoda ali pridobljena korist;
- posedovanja ali preprodaje tobačnih izdelkov, elektronskih cigaret, alkohola ali prepovedanih drog;
- prisotnost pod vplivom alkohola ali prepovedanih drog oziroma uživanje alkohola, tobačnih izdelkov, elektronskih cigaret ali prepovedanih drog;
- spolnega nadlegovanja učencev ali delavcev šole.

Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku.

Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca osnovna šola predhodno že izvedla. Nato razrednik opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora. Po razgovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru, ki izreče vzgojni opomin. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznaní učiteljski zbor.

O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina osnovna šola vodi zabeležke.

Posamezen vzgojni opomin se izreče za dobo 12 mesecev. V tem obdobju osnovna šola z učencem izvaja vzgojne dejavnosti.

Osnovna šola starše seznaní o izrečenem opominu z obvestilom o vzgojnem opominu.«.

17. člen

60.g člen se spremeni tako, da se glasi:

»60.g člen (ugovor na vzgojni opomin)

Učenec in njegovi starši lahko v 15 dneh po prejemu obvestila o vzgojnem opominu pri ravnatelju vložijo obrazložen pisni ugovor.

Ravnatelj najpozneje v treh dneh po prejemu ugovora imenuje tričlansko komisijo. Med člani komisije mora biti vsaj en strokovni delavec, ki ni zaposlen na tej osnovni šoli. Komisija mora o ugovoru odločiti najkasneje v roku 15 dni od imenovanja.

Če komisija na podlagi pregledane dokumentacije o vzgojnem ukrepanju ugotovi, da je bil izrečeni vzgojni opomin ustrezen, ugovor kot neutemeljen zavrne. Če komisija ugotovi, da je v postopku obravnave kršitve in izreka vzgojnega opomina prišlo do nepravilnosti, izrečeni vzgojni opomin razveljavi in ga vrne v ponovno obravnavo in odločanje. V tem primeru mora učiteljski zbor odločiti najkasneje v 30 dneh, odločitev je dokončna.«.

18. člen

60.h člen se črta.

19. člen

Za IV. B poglavjem se doda novo IV.C poglavje ter členi 60.i, 60.j, 60.k, 60.l, 60.m in 60.n, ki se glasijo:

»IV.C ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI

60.i člen (zagotavljanje varnosti)

Osnovna šola zagotavlja varno in spodbudno učno okolje z izvajanjem različnih aktivnosti in ukrepov za zagotavljanje varnosti vseh udeležencev v vzgojno-izobraževalnem programu in preprečevanje nasilja.

Ukrepe za zagotavljanje varnosti osnovna šola izvaja preventivno in ko je ukrepanje potrebno, da se vsem udeležencem vzgojno-izobraževalnega procesa zagotovi varnost.

Osnovna šola poleg izvajanja ukrepov za zagotavljanje varnosti z učencem, ki s svojim nevarnim ravnanjem krši svoje dolžnosti in odgovornosti, deluje tudi vzgojno.

60.j člen (izjeme od obiskovanja pouka)

Učencu, ki s svojim ravnanjem ovira izvajanje pouka in dejavnosti v okviru obveznega in razširjenega programa ali pri ostalih dejavnostih, ki jih organizira osnovna šola, na način, da dela pri pouku in navedenih dejavnostih ni možno izvajati, lahko osnovna šola občasno zagotovi doseganje ciljev vzgoje in izobraževanja tudi z drugimi oblikami organiziranega dela izven oddelka ali skupine, če je to potrebno, da se zagotovi nemoteno nadaljevanje vzgojno-izobraževalnega dela. O tem odloči strokovni delavec, ki izvaja pouk oziroma posamezno dejavnost. Druge oblike organiziranega dela izven oddelka ali skupine osnovna šola načrtuje z letnim delovnim načrtom.

Učencu, ki s svojim ravnanjem ogroža zdravje in varnost sebe ali drugih udeležencev pri pouku in dejavnostih v okviru obveznega ali razširjenega programa ter pri ostalih dejavnostih, ki jih organizira osnovna šola, lahko osnovna šola občasno zagotovi doseganje ciljev vzgoje in izobraževanja tudi z drugimi oblikami organiziranega dela z učencem izven oddelka ali skupine, če je to potrebno, da se učencem in udeležencem vzgojno-izobraževalnega procesa zagotovi varnost in nemoteno nadaljevanje vzgojno-izobraževalnega dela. Osnovna šola mora opredeliti vsebine, oblike, čas in trajanje drugih oblik organiziranega dela z učencem.

60.k člen (prešolanje)

Učenec ne more biti izključen iz osnovne šole, dokler je šoloobvezen.

Osnovna šola lahko učenca prešola na drugo osnovno šolo:

- če so bili učencu v dvanajstih mesecih izrečeni trije veljavni vzgojni opomini, učenec pa kljub vzgojnemu delovanju nadaljuje s kršenjem svojih dolžnosti in odgovornosti ter onemogoča izvajanje vzgojno-izobraževalnega procesa ali

- če so kršitve takšne narave, da ogrožajo življenje ali zdravje učenca oziroma življenje ali zdravje drugih ter je šola predhodno že ukrepala v skladu z drugim odstavkom 60.j člena tega zakona, izvajanje vzgojnih dejavnosti in postopno vključevanje učenca nazaj v oddelek ali skupino ni bilo uspešno.

Učence s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena tega zakona je mogoče prešolati na drugo osnovno šolo, če ta izpolnjuje pogoje, ki so določeni v odločbi o usmeritvi.

Pred prešolanjem učenca na drugo osnovno šolo je potrebno pridobiti soglasje druge osnovne šole, na katero se namerava učenca prešolati.

Šola, ki učenca prešola, mora drugi osnovni šoli posredovati vso obstoječo dokumentacijo o izvedenem vzgojnem delovanju.

Šola staršem vroči odločbo o prešolanju učenca, v kateri navede tudi ime druge osnovne šole ter datum vključitve v to šolo. Ob prešolanju učenca osnovna šola obvesti center za socialno delo.

60.l člen
(uporaba učenčevih elektronskih naprav)

Uporaba učenčevih elektronskih naprav v času izvajanja vzgojno-izobraževalne dejavnosti je dovoljena le, če je to potrebno za izvajanje vzgojno-izobraževalnega in drugega dela v skladu z letnim delovnim načrtom. O uporabi učenčevih elektronskih naprav v skladu s tem odstavkom odloči učitelj, ki izvaja vzgojno-izobraževalno ali drugo delo.

Ne glede na prejšnji odstavek je uporaba učenčevih elektronskih naprav dovoljena tudi, če učenec potrebuje elektronsko napravo iz zdravstvenih razlogov ali v drugih utemeljenih primerih, določenih s pravili šolskega reda.

Če učenec prinese elektronsko napravo v šolski ali drugi prostor v času izvajanja vzgojno-izobraževalne dejavnosti in je ne uporablja za namene iz prvega in drugega odstavka tega člena, jo odloži v za to določen prostor. Šola v pravilih šolskega reda določi prostor in način odlaganja elektronskih naprav učencev ter utemeljene primere uporabe elektronskih naprav.

Šola v internem aktu določi način uporabe elektronskih naprav za ostale udeležence vzgojno-izobraževalne dejavnosti.

60.m člen
(pregled osebnih predmetov)

Če obstaja sum, da učenec na šolskem prostoru poseduje predmete, ki so prepovedani v skladu z drugimi zakoni (orožje, pirotehnični izdelki, alkohol, prepovedane droge, tobačni izdelki, elektronske cigarete in drugo) ali so lahko nevarni njegovemu zdravju, življenju ali zdravju ali življenju drugih, se učenca pozove, da elektronsko napravo ali te predmete izroči prostovoljno, sicer se opravi pregled osebnih stvari in najdene elektronske naprave ali prepovedane ali nevarne predmete začasno odvzame.

Pri pregledu osebnih stvari se upošteva dostojanstvo učenca. Pregled opravita ravnatelj ali oseba, ki jo ravnatelj pooblasti, ter vsaj še en strokovni delavec šole, ki ga izbere učenec. Če ga učenec ne izbere, ga določi ravnatelj.

V primeru suma storitve prekrška ali kaznivega dejanja se predmete odvzame, ravnatelj o tem obvesti starše učenca in policijo.

Podrobnejši postopek pregleda, začasnega odvzema in vrnitve osebnih predmetov učencu ali staršem ali izročitve predmetov policiji šola opredeli v pravilih šolskega reda.

60.n člen
(odgovornost staršev)

Starši so dolžni skrbeti ali izvajati nadzorstvo nad otrokom ali mladoletnikom, na način, da v šolo ne prinaša stvari, ki so s tem zakonom, drugimi predpisi ali z internimi akti šole prepovedane. Za spoštovanje omejitve uporabe elektronskih naprav učencev so odgovorni starši.«.

20. člen

V 61. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»V prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju osnovne šole se učenčevo znanje pri vseh predmetih ocenjuje z opisnimi ocenami, v drugem in tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju pa s številčnimi ocenami.«.

Tretji odstavek se črta.

Dosedanji četrti odstavek postane tretji odstavek.

21. člen

Besedilo 68. člena spremeni tako, da se glasi:

»Če učenec in starši menijo, da je bil učenec ob koncu pouka v šolskem letu nepravilno ocenjen, lahko starši v treh dneh po prejemu spričevala, zaključnega spričevala oziroma obvestila o zaključnih ocenah ob koncu pouka v šolskem letu pri ravnatelju vložijo obrazložen ugovor.

Ravnatelj najpozneje v treh dneh po prejemu ugovora imenuje komisijo. Med člani komisije mora biti vsaj en strokovni delavec, ki ni zaposlen na tej šoli.

Če komisija ugotovi, da je ocena učenca ob koncu pouka v šolskem letu neustrezna, učenca ponovno oceni. Komisija mora o svoji odločitvi starše ter učenca obvestiti najkasneje v osmih dneh po vložitvi ugovora. Odločitev komisije je dokončna.«.

22. člen

Besedilo 69. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Učenci v prvem in drugem vzgojno-izobraževalnem obdobju razredov ne ponavljajo.

Učenci v tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju napredujejo v naslednji razred, če so ob koncu šolskega leta pozitivno ocenjeni iz vseh predmetov.

Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena lahko učenec zaradi slabših ocen, ki so posledica daljše odsotnosti od pouka, bolezni, preselitve ali drugih razlogov, ponavlja razred, če tako zahtevajo njegovi starši ali s pisno obrazložitvijo predlaga razrednik v soglasju s starši.

Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko učenec 3., 4., 5. in 6. razreda na podlagi pisnega obrazloženega predloga razrednika ponavlja razred brez soglasja staršev. Učenec lahko ponavlja razred, če ni dosegel standardov znanja, ki so potrebni za napredovanje v naslednji razred, oziroma če je ob koncu šolskega leta negativno ocenjen iz enega ali več predmetov, čeprav mu je šola omogočila vključitev v ustrezne dejavnosti razširjenega programa.

Pisni predlog iz tretjega in četrtega odstavka tega člena razrednik posreduje staršem z namenom, da se do njega opredelijo v roku, ki ni krajši od pet dni. Po izteku roka za opredelitev staršev razrednik

predlog za ponavljanje ter opredelitev staršev posreduje učiteljskemu zboru, ki odloči o predlogu za ponavljanje. Svojo odločitev mora učiteljski zbor tudi pisno obrazložiti, tako da navede razloge za ponavljanje, pojasni svojo odločitev o ponavljanju učenca in se opredeli do morebitnih navedb staršev.

Ravnatelj na podlagi dokumentacije izda sklep, v katerem se navede odločitev učiteljskega zbora glede ponavljanja, ki mora biti obrazložena. Sklep se vroči staršem.

Če se učenec in starši ne strinjajo z odločitvijo o ponavljanju razreda, lahko v treh dneh po prejemu sklepa pri ravnatelju vložijo obrazložen ugovor. Ravnatelj najpozneje v treh dneh po prejemu ugovora imenuje komisijo. Med člani komisije mora biti vsaj en strokovni delavec, ki ni zaposlen na tej šoli. Komisija mora o svoji odločitvi starše ter učenca obvestiti najkasneje v osmih dneh po vložitvi ugovora. Odločitev komisije je dokončna.«.

23. člen

V 70. členu se v prvem odstavku za drugim stavkom doda nov tretji stavek, ki se glasi:

»Če učenec ne pristopi k opravljanju popravnih izpitov oziroma popravnih izpitov ne opravi uspešno, ponavlja razred.«.

Tretji odstavek se črta.

24. člen

V 75. členu se v tretjem odstavku v drugem stavku za besedno zvezo »ne glede na prvi« črtata besedi »in drugi«.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»Učenci iz drugega odstavka tega člena s podaljšanim statusom morajo redno obiskovati pouk. Če učenec, ki ima podaljšan status v skladu s drugim odstavkom tega člena, pouka ne obiskuje več kot en mesec strnjeno brez ustreznega opravičila, lahko ravnatelj na predlog učiteljskega zbora, ne glede na drugi odstavek tega člena, med šolskim letom oziroma ob koncu šolskega leta odloči, da je učenec izključen iz osnovne šole.«.

Dosedanji četrti odstavek postane peti odstavek.

25. člen

76. člen se spremeni tako, da se glasi:

»76. člen (neocenjenost učencev)

Učenec je neocenjen pri predmetu, če učitelj zaradi učenčeve odsotnosti znanja učenca ne more oceniti skladno s tem zakonom in pravilnikom, ki ureja ocenjevanje znanja. Učenec, ki je ob koncu pouka v šolskem letu neocenjen pri enem ali več predmetih, opravlja do konca šolskega leta predmetni izpit iz tega predmeta.

Učencu, ki zaradi bolezni ali drugih utemeljenih razlogov ni mogel obiskovati pouka in je neocenjen le v delu ocenjevalnega obdobja, se mu za manjkajoči del snovi v dogovoru z njegovimi starši prilagodi načine in roke za ocenjevanje znanja ter število ocen. O prilagoditvah odloča oddelčni učiteljski zbor.«.

26. člen

Za 76. členom se doda nov 76.a člen, ki se glasi:

»76.a člen (predmetni izpit)

Predmetni izpit obsega snov celotnega ocenjevalnega obdobja ali dela ocenjevalnega obdobja, v katerem je bil učenec neocenjen.

O opravljanju predmetnega izpita odloči učitelj, ki predmet poučuje.

Predmetni izpit iz posameznega predmeta lahko učenec opravlja enkrat v šolskem letu, v rokih, ki so določeni s pravilnikom, ki ureja šolski koledar.

Učenec, ki do konca šolskega leta ne pristopi k opravljanju predmetnega izpita, opravlja popravni izpit iz predmeta ali več predmetov, pri katerih je neocenjen.

Ne glede na določbe 69. in 70. člena tega zakona, opravljajo popravni izpit po prejšnjem odstavku učenci od 4. do vključno 9. razreda. Popravni izpit lahko učenec opravlja enkrat v šolskem letu, v rokih, ki so določeni s pravilnikom, ki ureja šolski koledar.

Če učenec v primeru iz prejšnjega odstavka ne pristopi k opravljanju popravnih izpitov ali popravnih izpitov ne opravi uspešno, ponavlja razred.«.

27. člen

V 80. členu se črtata besedi »preverjanju in«.

28. člen

V 81. členu se za besedilom »76.« doda vejica in besedilo »76.a«.

29. člen

V 92.a členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Starši o izobraževanju na domu osnovno šolo pisno obvestijo za vsako šolsko leto posebej.«.

30. člen

V 92.c členu se v šestem odstavku črta drugi stavek.

31. člen

V 92.f členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Učencu iz prvega odstavka 92.a člena tega zakona se zagotovijo sredstva v višini javnih izdatkov na ravni države in lokalne skupnosti za osnovnošolsko izobraževanje.«.

32. člen

V 95. členu se v drugem odstavku v prvi alineji za besedilom »spol,« doda besedilo »pripadnost romski skupnosti,«.

33. člen

V 97. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Podatke o pripadnosti romski skupnosti iz prve alineje drugega odstavka 95. člena tega zakona osnovna šola uporablja za namen vzpodbujanja in zagotavljanja enakega obravnavanja, enakih možnosti ter zajamčenih osebnih pravic pripadnikov romske skupnosti.«.

Dosedanja tretji in četrti odstavek postaneta četrti in peti odstavek.

34. člen

Besedilo 101. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Z globo od 1000 do 2000 eurov se za prekršek kaznuje osnovno šolo in z globo od 500 do 1000 eurov odgovorno osebo osnovne šole, če:

- ne izvaja vzgojno-izobraževalnega dela v obsegu, ki ga določata predmetnik in učni načrt (29. in 30. člen tega zakona);
- ne prilagaja izvajanja vzgojno-izobraževalnega dela za učence z učnimi težavami na način, kot ga določa 12.a člen tega zakona;
- ne izvaja vzgojno-izobraževalnega dela po letnem delovnem načrtu (31. člen tega zakona) in vzgojnem načrtu (60.d člen tega zakona);
- ne izvaja vzgojnih dejavnosti v skladu s pravili šolskega reda (60.e člen tega zakona);
- ne izvaja vzgojno-izobraževalnega dela za učence s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena tega zakona v skladu z odločbo o usmeritvi;
- odkloni vpis otroka iz svojega šolskega okoliša (48. člen tega zakona);
- ne zagotavlja doseganja ciljev vzgoje in izobraževanja z izvajanjem drugih oblik organiziranega dela izven oddelka ali skupine (60.j člen tega zakona);
- ne izpolnjuje obveznosti do učencev, ki se izobražujejo na domu (89. in 92.b člen tega zakona);
- ne vodi predpisanih zbirk podatkov (95. člen tega zakona).«.

35. člen

Besedilo 102. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Z globo od 100 do 300 eurov se za prekršek kaznuje starše, če v roku, določenem v 96. členu tega zakona, šoli ne sporočijo sprememb podatkov, vsebovanih v zbirkah podatkov iz 95. člena tega zakona (96. člen tega zakona).

Z globo od 500 do 1000 eurov se za prekršek kaznuje starše, če:

- ne vpišejo otroka v osnovno šolo v skladu s 44. členom tega zakona;
- ne zagotovijo, da njihov otrok v skladu s 50. členom obiskuje pouk in druge dejavnosti v okviru obveznega programa osnovne šole (4. člen v povezavi s 50. členom tega zakona);
- iz neupravičenih razlogov ne zagotovijo udeležbe učenca na predmetnih izpitih v skladu s tretjim odstavkom 76.a člena tega zakona;
- opustijo dolžno skrb ali nadzorstvo v skladu s 60.n členom tega zakona, na način, da omogočijo, dovolijo ali dopustijo, da učenec ravna v nasprotju s 60.m členom tega zakona;
- iz neupravičenih razlogov ne zagotovijo udeležbe učenca, ki se izobražuje na domu, na ocenjevanjih znanja v skladu z drugim odstavkom 90. člena in tretjim odstavkom 92.c člena tega zakona;
- ne zagotovijo učitelja za izobraževanje na domu v skladu s prvim odstavkom 92.a člena tega zakona.«.

PREHODNE DOLOČBE

36. člen

(predmetniki in učni načrt za predmet tehnika digitalne tehnologije)

Predmetnike in učni načrt za predmet tehnika digitalne tehnologije v skladu s tem zakonom sprejme pristojni strokovni svet najkasneje do 31. decembra 2027.

Zasebne šole uskladijo predmetnike in učni načrt za predmet digitalna tehnologija v skladu s tem zakonom najkasneje do 31. decembra 2027.

37. člen
(pouk predmeta tehnika in digitalne tehnologije)

Pouk predmeta tehnika in digitalne tehnologije iz 2. člena tega zakona se začne izvajati s 1. septembrom 2028.

38. člen
(uskladitev pravil šolskega reda)

Osnovna šola uskladi pravila šolskega reda, določena s tem zakonom, najkasneje do 1. decembra 2026. Do takrat se uporabljajo pravila šolskega reda, ki veljajo ob uveljavitvi tega zakona.

39. člen
(uporaba vzgojnega načrta)

Do sprejema letnega delovnega načrta, določenega s tem zakonom, se uporablja vzgojni načrt, ki velja ob uveljavitvi tega zakona.

40. člen
(prenehanje veljavnosti določb)

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe tretjega in četrtega odstavka 6. člena Uredbe o merilih za oblikovanje javne mreže osnovnih šol, javne mreže osnovnih šol in zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ter javne mreže glasbenih šol (Uradni list RS, št. 16/98, 27/99, 134/03, 37/16 in 4/18).

KONČNA DOLOČBA

41. člen
(začetek veljavnosti in uporabe zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2026.

OBRAZLOŽITVE ČLENOV

K 1. členu

V členu se dodaja določba, da se pouk slovenskega jezika in kulture organizira tudi za učence, ki so pripadniki romske skupnosti. Ker predstavlja nerazumevanje slovenščine kot učnega jezika eno izmed večjih preprek za doseganje ciljev in standardov znanja pri številnih učencih, ki so pripadniki romske skupnosti, bo sprememba člena pripomogla k uspešnejši integraciji učencev Romov. Na podlagi zakonske spremembe bo mogoče v podzakonskem aktu šolam, ki jih obiskujejo učenci Romi, sistemizirati ure slovenskega jezika v večjem obsegu.

K 2. členu

Člen uvaja nov predmet tehnika in digitalne tehnologije v nabor predmetov obveznega programa osnovne šole. Sprememba člena predstavlja neposreden ukrep na nezadovoljive rezultate, ki jih v mednarodnih primerjavah dosegajo slovenski osnovnošolci. Cilj uvedbe predmeta tehnika in digitalne tehnologije predstavlja osvajanje digitalnih veščin ter ozaveščanje o nevarnostih in pasteh prekomerne uporabe elektronskih naprav. Predlog zakona vključuje tudi prehodni režim, v katerem je določen rok sprejetja prenovljenega posebnega dela izobraževalnih programov skladno z določili 12. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja: predmetnikov osnovne šole, učnega načrta ter znanj izvajalcev.

K 3. členu

Sprememba člena je vsebinsko povezana z drugim členom novele. Predvideva se uvedba novega predmeta tehnike in digitalnih tehnologij v sedmi razred osnovne šole. Ker predstavlja uvedba novega predmeta v obvezni program dodatno obremenitev učencev z vidika učnih ur, se predlaga omejitve števila ur obveznih izbirnih predmetov v sedmem razredu na dve uri tedensko. Na ta način bodo učenci lahko izbrali dva predmeta v obsegu ene ure tedensko ali pa tuj jezik v obsegu dveh ur tedensko. V osmem in devetem razredu ostaja število ur obveznih izbirnih predmetov nespremenjeno: učenci izberejo dve uri, s soglasjem staršev pa lahko tri ure.

K 4. členu

Sprememba člena uvaja dodatne vsebine, ki jih mora vsebovati letni delovni načrt. Sprememba člena se povezuje s črtanjem 60.d člena Zakona o osnovni šoli (vzgojni načrt šole) ter ukinitvijo vzgojnega načrta kot samostojnega dokumenta. Sprememba člena predvideva, da mora osnovna šola v letni delovni načrt vnesti tudi načrt vzgojnih dejavnosti, s čimer se vsebine iz vzgojnega načrta prenesejo v letni delovni načrt. Sprememba pripomore k zmanjšanju birokratskih nalog osnovne šole, obenem pa se s tem doseže, da se vzgojne dejavnosti ter načrt njihovega izvajanja vsakoletno revidirajo in posodablajo skupaj z letnim delovnim načrtom. Kot obvezna sestavina letnega delovnega načrta se vnese tudi opis dejavnosti, ki jih bo osnovna šola izvajala za namene ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti s samoevalvacijo.

K 5. členu

V členu se smiselno uredi področje vpisa v prvi razred osnovne šole na način, da se združi vsebina, ki je bila sedaj opredeljena v 44. in 48. členu Zakona o osnovni šoli. V členu se uredi postopek vpisa otroka v prvi razred osnovne šole ter prepis otroka v osnovno šolo izven šolskega okoliša pred začetkom pouka. Vsebina, ki obravnava vključevanje otrok s tujimi listinami, se smiselno prenese v 48. člen, ki ureja vpis v vse razrede. Dodano je določilo, da je šola dolžna vpisati otroka v prvi razred tudi po preteku roka za vpis (februar), če se je naknadno preselil v šolski okoliš te šole. Uvedena je sprememba določila, ki osnovni šoli nalaga izdajo potrdila o šolanju. Potrdilo o šolanju osnovna šola izda učencem

ob začetku šolanja, saj učenec pridobi status učenca šole z vstopom v prvi razred. Sprememba člena se povezuje tudi s spremembo 45. člena, ki ureja odlog šolanja. Člen se poenoti terminološko.

K 6. členu

Spremenjeni člen celostno ureja postopek odloga šolanja, ki je bil do sedaj urejen v 45. členu (odložitev šolanja pred pričetkom obiskovanja prvega razreda) ter 47. členu (odložitev šolanja v času obiskovanja prvega razreda) Zakona o osnovni šoli. Prvi odstavek ureja odlog šolanja za otroke, ki še ne obiskujejo prvega razreda ter določa rok za podajo predloga za odlog šolanja: 31. marec. Ker odločanje o odlogu šolanja poteka po splošnem upravnem postopku in mora osnovna šola o posameznem predlogu odločiti in izdati odločbo v roku 30 oziroma 60 dni, je z vidika delovanja osnovne šole smiselno, da se postavi rok za podajo predloga. Ravno tako se v drugem odstavku člena, ki ureja odlog šolanja za učence, ki že obiskujejo prvi razred, določi rok za odlog: 31. oktober.

K 7. členu

Člen ukinja dosedanji 47. člen Zakona o osnovni šoli, ki ureja postopek odloga šolanja v času obiskovanja prvega razreda, saj je besedilo člena smiselno preneseno v 45. člen

K 8. členu

Sprememba člena dopolnjuje spremembe v četrtem členu (vpis v prvi razred). V tem členu je opredeljen prepis na drugo osnovno šolo izven šolskega okoliša, opredeljene so možnosti, ki jih ima otrok, ki se preseli v šolski okoliš druge šole: šolanje lahko nadaljuje na dosedanji (stari) šoli ali pa na njegovo željo zahteva prepis na osnovno šolo, ki se nahaja v novem šolskem okolišu. Besedilo, ki se nanaša na priznavanje tujih listin, je iz 44. člena premaknjeno v ta člen, saj se vsebina besedila nanaša na celotno obdobje osnovnošolskega izobraževanja in ne zgolj na vpis v prvi razred.

K 9. členu

Člen opredeljuje pravico učencev do obiskovanja pouka in drugih dejavnosti v okviru obveznega programa, opredeljuje pa tudi dolžnost učenca za izpolnjevanje obveznosti in nalog, ki so določene z akti osnovne šole. Iz starega zapisa člena je izvzet del, ki se nanaša na prilagoditve pouka za tiste učence, ki ogrožajo varnost in zdravje drugih učencev, ker je ta vsebina (omejitev pravice do obiskovanja pouka zaradi zagotavljanja varnosti) premeščena v novo poglavje, ki obravnava varnost v osnovni šoli.

K 10. členu

Člen uvaja podrobnejši postopek opravičevanja odsotnosti učencev. Staršem nalaga dolžnost, da najkasneje v dveh dneh od prvega izostanka razredniku sporočijo vzrok izostanka, najkasneje v petih dneh po vrnitvi otroka v šolo pa razredniku podajo opravičilo. Člen jasneje določa vlogo razrednika pri opravičevanju odsotnosti, ravno tako pa uvaja možnost vzgojnega delovanja v primeru daljših neopravičenih odsotnosti. Člen uvaja možnost, da lahko v primerih daljših neopravičenih odsotnosti osnovna šola obvesti pristojni Center za socialno delo oziroma poda predlog za začetek postopka izreka prekrška zoper starše.

K 11. členu

Briše se celotno besedilo 54. člena, ki ureja prešolanje. Prešolanje predstavlja enega izmed vzgojnih ukrepov, ki je posledica treh vzgojnih opominov, zaradi česar je vsebina prenesena v poglavje zakona, ki govori o vzgojnem delovanju in vzgojnih ukrepih šole.

K 12. členu

Sprememba člena ohranja mejo oddaljenosti od šole, pri kateri so učenci upravičeni do brezplačnega prevoza na najmanj štirih kilometre. Podrobneje je določeno, da lokalna skupnost v primerih, ko organizacija prevoza ni mogoča ali ekonomsko upravičena, učencu povrne stroške v višini mesečne vozovnice, v določenih primerih pa tudi kilometrino, kar lokalne skupnosti podrobneje uredijo z internimi akti. Dodano je tudi določilo, da mora organizator prevoza zagotoviti odraslo spremljevalno osebo za otroke, ki imajo življenjsko ogrožajoče stanje. Sprememba člena sledi zavezi, ki jo je podalo Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje Varuhu človekovih pravic glede ureditve prevoza ter spremljave za otroke s posebnimi potrebami.

K 13. členu

Člen podrobneje opredeljuje področje vzgojnega delovanja, ki obsega tako proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti kot tudi dejavnosti, ki jih šola izvede v primerih ko učenci kršijo pravila, določena v pravilih šolskega reda. Člen tudi določa pravice učencev, ki jih ni dopustno omejiti z vzgojnim delovanjem.

K 14. členu

S črtanjem člena se ukinja vzgojni načrt šole kot samostojni dokument. Vsebine vzgojnega delovanja postanejo sestavni del letnega delovnega načrta.

K 15. členu

Člen dodaja nove elemente, ki jih morajo vsebovati pravila šolskega reda. Opredeljuje dolžnost osnovne šole, da v pravilih šolskega reda natančneje opredeli postopek začasnega zasega in hrambe učenčevih elektronskih naprav v primeru nedovoljene uporabe ter postopek pregleda in začasnega zasega učenčevih osebnih predmetov. Opisana elementa se smiselno navezujeta na nova člena, ki ju uvaja novela, in sicer na člen, ki omejuje rabo učenčevih elektronskih naprav, ter člen, ki šoli daje pravno podlago za pregled učenčevih osebnih predmetov.

K 16. členu

Člen definira vzgojni opomin kot vzgojni ukrep. V drugem odstavku člena je opredeljeno, da se učencu vzgojni opomin lahko izreče tudi v primeru hujših kršitev, ki so navedene v tem členu. V tem primeru se vzgojni opomin učencu lahko izreče tudi brez predhodnega vzgojnega delovanja. Člen podrobneje opredeljuje postopek izreka vzgojnega opomina. Trajanje vzgojnega opomina se podaljša na 12 mesecev, iz česar izhaja, da se izrečeni vzgojni opomini prenašajo tudi v naslednje šolsko leto. Člen tudi opredeljuje dolžnost šole, da z učencem, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, vzgojno deluje.

K 17. členu

Člen ureja možnost ugovora staršev, ki je bila v prejšnjem zapisu člena mogoča za vse vzgojno delovanje šole. Člen ureja možnost ugovora staršev na način, da je slednji možen samo na izrečen vzgojni opomin. Člen tudi podrobneje opisuje sam postopek ugovora ter definira vlogo in sestavo komisije, ki o ugovoru odloča.

K 18. členu

Briše se člen, na podlagi katerega določbe 60.d člena (vzgojni načrt šole), 60.e člena (pravila šolskega reda) ter 60.f člen (vzgojni opomin) niso bila obvezna za zasebne šole. S spremembo zakona morajo zasebne šole v letni delovni načrt vnesti načrt vzgojnega delovanja, sprejeti morajo pravila šolskega reda ter upoštevati določbe člena, ki ureja vzgojni opomin.

K 19. členu

Sprememba se nanaša na uvedbo novega, IV.C poglavja z naslovom »Zagotavljanje varnosti«, ki vsebuje šest novih členov (od 60.i do 60.n):

60.i člen

Člen predstavlja uvodni (pojasnjevalni) člen novo dodanega poglavja o varnosti. V členu sta definirani dve skupini aktivnosti, ki ju izvaja osnovna šola – aktivnosti preventivne narave ter aktivnosti v primeru dogodkov, zaradi katerih sta bili ogroženi varnost in zdravje učencev. Člen eksplicitno razmejuje varnostne ukrepe od vzgojnih ukrepov ter osnovni šoli nalaga, da v primeru dogodkov, v katerih sta bili ogroženi varnost in zdravje učencev, šola izvede varnostne ukrepe, s povzročitelji pa obvezno izvaja ukrepe vzgojnega delovanja.

60.j člen

V člen se vnaša del besedila, ki je bil v 9. členu umaknjen. Člen definira izjeme od pravice do obiskovanja pouka ter opredeljuje dve ločeni kategoriji dogodkov, v katerih je lahko učencu odvzeta oz. omejena pravica do obiskovanja pouka. V primeru dejanj, ki onemogočajo nemoteno izvajanje pouka, se lahko učenca začasno umakne iz razreda ter omogoči alternativno obliko pouka. V tem primeru o ukrepu odloča razrednik. Drugi odstavek definira primere, ko učenec s svojimi dejanji ogroža varnost in zdravje drugih učencev, zaradi česar se učencu omogoči začasno prilagojeno izvajanje osnovnošolskega izobraževanja na način, da se učencu še vedno omogoča doseganje ciljev vzgoje in izobraževanja, obenem pa se nasilnega učenca loči od ostalih učencev.

60.k člen

Člen ureja inštrument prešolanja na drugo osnovo šolo (prenesen del besedila iz ukinjenega 11. člena zakona) ter podrobneje definira primere, v katerih je možno izvesti prepis, in sicer: v primeru treh vzgojnih opominov ali v primeru neuspešnih rezultatov izrečenega ukrepa prilagoditve obiskovanja pouka. V členu so podrobneje določeni roki, člen ohranja soglasje šole, ki predstavlja ključni pogoj za prešolanje učenca.

60.l člen

Člen na zakonski ravni učencem omejuje uporabo osebnih elektronskih naprav, med katere se uvrščajo mobilni telefoni, pametne ure, tablice, pametna očala ipd. na način, da je uporaba slednjih možna zgolj pri pedagoških aktivnostih, ki so bile predhodno opredeljene v letnem delovnem načrtu. O uporabi odloča učitelj predmeta. Člen tudi določa utemeljene razloge za uporabo ki jih mora šola opredeliti v pravilih šolskega reda (npr. zdravstvene posebnosti). Člen opredeljuje tudi možnost odlaganja elektronskih naprav v za to namenjene prostore. Ravno tako sprememba člena nalaga sprejem internega akta šole, s katerim se uredi uporaba elektronskih naprav za zaposlene na šoli.

60.m člen

Člen osnovni šoli daje pravno podlago, da v primeru suma posedovanja nevarnih predmetov, predmetov, ki ogrožajo zdravje udeležencev v vzgojno-izobraževalnem procesu, ko učenec ne želi prostovoljno predati predmetov, lahko izvede pregled osebnih predmetov (šolska omarica, šolska torba ipd.) na način, ki je definiran v zakonu. Člen tudi nalaga šoli, da podrobnejši postopek pregleda in tudi morebitnega odvzema nevarnih predmetov opredelijo v pravilih šolskega reda.

60.n člen

V kontekstu zagotavljanja varnosti člen opredeljuje tudi aktivno vlogo staršev ter jim nalaga odgovornost za nadzor nad predmeti, ki jih učenec prinaša v šolo. Člen tudi opredeljuje odgovornost staršev za uporabo elektronskih naprav učenca v času vzgojno-izobraževalnega procesa.

K 20. členu

Člen uvaja opisno ocenjevanje v tretji razred osnovne šole. S spremembo se sledi sodobnim pedagoškim načelom ter prenovljenemu enotnemu učnemu načrtu za prvo vzgojno-izobraževalno obdobje. S spremembo se poenoti program osnovne šole s programom osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom.

K 21. členu

Člen ureja postopek ugovora na oceno in daje možnost ugovora tudi na obvestilo o zaključnih ocenah. Dodaja tudi določilo osem dnevnega roka, v katerem mora komisija izvesti ocenjevanje ter starše obvestiti o oceni.

K 22. členu

V členu se podrobneje opredeli postopek, s katerim učiteljski zbor odloča o predlogu razrednika za ponavljanje učencev od 3. do 6. razreda osnovne šole. Upoštevajoč spremembe, ki jih uvaja 21. člen zakona (opisno ocenjevanje v tretjem razredu) sprememba člena omogoča, da razred ponavljajo tudi učenci tretjega razreda, ki niso dosegli minimalnih standardov znanja, ki so potrebni za napredovanje v višji razred. Ravno tako člen opredeljuje možnost pritožbe na odločitev učiteljskega zbora ter podrobneje opisuje vlogo in sestavo komisije, ki odloča o ugovoru.

K 23. členu

Dosedanji zapis člena je definiral, da razred ponavljajo zgolj tisti učenci 7. in 8. razreda, ki popravni izpitov niso opravljali uspešno, pojavljala se je pravna praznina pri učencih, ki h popravni izpitom niso pristopili. Člen dodatno določa, da ponavljajo razred tudi učenci 7. in 8. razreda, ki ne pristopijo k opravljanju popravnega izpita.

K 24. členu

Člen predvideva možnost izključitve učenca, ki je vključen v posebni program vzgoje in izobraževanja in je izpolnil osnovnošolsko obveznost (devet let obiskovanja osnovne šole), v primeru daljše neopravičene odsotnosti.

K 25. členu

Člen definira pojem neocenjenosti ter posledice, ki iz neocenjenosti izhajajo. Člen omogoča, da se učencem, ki iz opravičljivih razlogov niso mogli biti ocenjeni pri delu učne snovi, omogoči prilagojeno ocenjevanje. Dodatno člen določa, da mora učenec, pri katerem je vzrok neocenjenosti neopravičena odsotnost, opravljati predmetni izpit.

K 26. členu

Člen ureja predmetni izpit, ki ga opravljajo tisti učenci, pri katerih zaradi odsotnosti ni bilo mogoče med šolskim letom oceniti znanja. Člen določa, da se predmetni izpit opravlja le enkrat, o opravljanju pa odloča učitelj, ki predmet poučuje. Člen določa, da učenci od 4. do 9. razreda, ki ne pristopijo k opravljanju predmetnega izpita ali predmetnega izpita ne opravijo uspešno, opravljajo popravni izpit, neudeležba na popravni izpitu ali neuspešno opravljen popravni izpit pomeni neposredno ponavljanje razreda.

K 27. členu

Člen določa, da se na podzakonski ravni uredi področje ocenjevanja in napredovanja, ne pa tudi preverjanja znanja učencev. Sprememba sledi sodobnim pedagoškim ugotovitvam, ki preverjanje znanja tolmačijo kot sproten ter od pedagoškega dela neločljiv proces.

K 28. členu

V členu se opredeli, da določbe 76.a člena, ki ureja predmetni izpit niso obvezne za zasebne šole sam imajo slednje drugačno urejeno področje ocenjevanja in napredovanja.

K. 29. členu

Člen omogoča, da se pravica do izobraževanja na domu za otroke s posebnimi potrebami lahko uveljavlja tudi med šolskim letom, saj je to nujno zaradi posameznih primerov, pri katerih se potreba po izobraževanju na domu izkaže med samim šolskim letom.

K 30. členu

Člen določa, da lahko starši otrok s posebnimi potrebami pravico do izobraževanja na domu uveljavljajo ponovno – tudi v primeru neuspešnega ocenjevanja ter vključitve v osnovnošolsko izobraževanje.

K 31. členu

Člen podrobneje ureja, da se učencu s posebnimi potrebami, ki se izobražuje na domu, zagotovijo sredstva v višini javnih izdatkov na ravni države in lokalne skupnosti za osnovnošolsko izobraževanje.

K 32. členu

V členu se ustvari zakonska podlaga za zbiranje podatkov o učencih, ki so pripadniki romske skupnosti. Na podlagi števila romskih učencev so šole upravičene do ugodnejših normativov za oblikovanje oddelkov v katerih so učenci Romi, sistemizacije delovnega mesta romskega pomočnika ter dodatnih strokovnih delavcev za delo z Romi. Podatki o številu romskih učencev so se do sedaj pridobivali na podlagi ocen. S spremembo zakona se omogoča pravna podlaga za zbiranje podatkov o pripadnosti romski skupnosti.

K 33. členu

V členu, ki ureja namen in uporabo zbirk podatkov in evidenc, se določi, da se podatke o pripadnosti romski skupnosti uporablja za namene vzpodbujanja in zagotavljanja enakega obravnavanja, enakih možnosti ter zajamčenih osebnih pravic pripadnikov romske skupnosti.

K 34. členu

Člen določa globe za pravne osebe. Dodatno se določi globa za šolo in odgovorno osebo če za učence z učnimi težavami ne prilagaja izobraževalnega dela, ne izvaja vzgojnih dejavnosti skladno s pravili šolskega reda in ne omogoča doseganje ciljev vzgoje in izobraževanja otrokom, ki se jim prilagodi pedagoški proces zaradi zagotavljanja varnosti.

K 35. členu

Člen določa dodatne globe za starše, ki ne zagotovijo, da njihov otrok obiskuje pouk in druge dejavnosti v iz neupravičenih razlogov ne zagotovijo udeležbe učenca na predmetnih izpitih in opustijo dolžno skrb ali nadzorstvo nad predmeti, ki jih učenec prinaša v šolo.

K 36. členu

Člen prehodnega režima določa rok za sprejetje predmetnikov osnovnošolskega izobraževanja, ki vključujejo nov predmet tehnika in digitalne tehnologije ter sprejetje učnega načrta in znanj izvajalcev za predmet tehnika in digitalne tehnologije.

K 37. členu

Člen prehodnega režima določa rok za začetek izvajanja predmeta tehnika in digitalne tehnologije v osnovnih šolah.

K 38. členu

Člen prehodnega režima določa rok, do katerega morajo osnovne šole uskladiti vsebino pravil šolskega reda

K 39. členu

Člen določa, da se do sprejetja letnega delovnega načrta, ki vsebuje tudi načrt vzgojnih dejavnosti, uporablja vzgojni načrt šole

K 40. členu

Člen določa da prenehajo veljati določbe tretjega in četrtega odstavka 6. člena Uredbe, ki ureja mreže javnih šol, saj je materija urejena v zakonu.

K 41. členu

Člen predstavlja končno določbo, ki opredeljuje začetek veljave in uporabe tega zakona.

BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

8. člen (dopolnilno izobraževanje)

Za otroke slovenskih izseljencev in zdomcev se v državah, kjer prebivajo, v skladu z mednarodnimi pogodbami organizira pouk slovenskega jezika in kulture.

Za otroke, ki prebivajo v Republiki Sloveniji in katerih materni jezik ni slovenski jezik, se ob vključitvi v osnovno šolo organizira pouk slovenskega jezika in kulture, s sodelovanjem z državami izvora pa tudi pouk njihovega maternega jezika in kulture.

16. člen (obvezni predmeti)

Osnovna šola za vse učence izvaja pouk iz naslednjih obveznih predmetov: slovenščine in italijanščine ali madžarščine na narodno mešanih območjih, tujega jezika, zgodovine, družbe, geografije, domovinske in državljanske kulture in etike, matematike, naravoslovja, spoznavanja okolja, naravoslovja in tehnike, kemije, biologije, fizike, likovne umetnosti, glasbene umetnosti, športa, tehnike in tehnologije ter gospodinjstva.

Za gluhe učence, učence s težko izgubo sluha in učence z gluhoslepoto šola poleg obveznih predmetov iz prejšnjega odstavka izvaja tudi pouk znakovnega jezika in jezika gluhoslepih.

Za učence s posebnimi potrebami, ki so usmerjeni v prilagojeni izobraževalni program z enakovrednim izobrazbenim standardom, šola poleg obveznih predmetov iz prvega odstavka tega člena izvaja še specialno-pedagoške dejavnosti, določene s predmetnikom.

17. člen (izbirni predmeti)

Poleg obveznih predmetov mora osnovna šola za učence 7., 8. in 9. razreda izvajati pouk iz izbirnih predmetov.

Šola mora ponuditi pouk najmanj treh izbirnih predmetov iz družboslovno-humanističnega sklopa in najmanj treh iz naravoslovno-tehničnega sklopa. V okviru družboslovno-humanističnega sklopa mora šola ponuditi pouk tujega jezika, nekonfesionalni pouk o verstvih in etiki ter pouk retorike.

Učenec izbere dve uri pouka izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi tri ure, če s tem soglašajo njegovi starši.

31. člen (letni delovni načrt)

Z letnim delovnim načrtom se določijo vsebina, obseg in razporeditev vzgojno-izobraževalnega ter drugega dela v skladu s predmetnikom in učnim načrtom ter obseg, vsebina in organizacija razširjenega programa, ki ga izvaja osnovna šola. Določi se delo šolske svetovalne službe in drugih služb, delo šolske knjižnice, aktivnosti, s katerimi se šola vključuje v okolje, obseg dejavnosti, s katerimi šola zagotavlja zdrav razvoj učencev, oblike sodelovanja s starši, strokovno izpopolnjevanje učiteljev in drugih delavcev, sodelovanje z visokošolskimi zavodi, ki izobražujejo učitelje, raziskovalnimi inštitucijami, vzgojnimi posvetovalnicami oziroma svetovalnimi centri, sodelovanje z zunanjimi sodelavci in druge naloge, potrebne za uresničitev programa osnovne šole.

Letni delovni načrt sprejme svet osnovne šole v skladu z zakonom in drugimi predpisi najkasneje do konca meseca septembra v vsakem šolskem letu.

44. člen (vpis)

Osnovna šola vpisuje otroke v 1. razred v mesecu februarju za naslednje šolsko leto.

Najmanj tri mesece pred začetkom pouka šola staršem otrok, vpisanih v 1. razred, izda potrdilo o šolanju oziroma odločbo o odložitvi začetka šolanja.

V primeru vpisa oziroma vključitve šoloobveznih otrok s tujimi listinami o izobraževanju v osnovnošolsko izobraževanje v Republiki Sloveniji, osnovna šola na podlagi dokazil ugotovi, v kateri razred se bo otrok vključil. Pri tem šola upošteva predložena dokazila o predhodnem izobraževanju in starost otroka. Šola pri vključitvi otroka lahko upošteva tudi njegovo poznavanje slovenskega jezika. Šola učencu ob vpisu oziroma vključitvi izda potrdilo o šolanju.

45. člen (pogoji za vpis)

Starši morajo v prvi razred osnovne šole vpisati otroke, ki bodo v koledarskem letu, v katerem bodo začeli obiskovati šolo, dopolnili starost 6 let.

Otroku se lahko začetek šolanja na predlog staršev, zdravstvene službe oziroma na podlagi odločbe o usmeritvi odloži za eno leto, če se ugotovi, da otrok ni pripravljen za vstop v šolo.

47. člen (odložitev šolanja)

Učencu se med šolskim letom v 1. razredu lahko na predlog staršev oziroma na predlog šolske svetovalne službe ali zdravstvene službe v soglasju s starši iz zdravstvenih in drugih razlogov odloži šolanje za eno leto.

48. člen (šolski okoliš)

Starši imajo pravico vpisati otroka v javno osnovno šolo ali v zasebno osnovno šolo s koncesijo v šolskem okolišu, v katerem otrok stalno oziroma začasno prebiva, javna osnovna šola oziroma zasebna osnovna šola s koncesijo v tem okolišu, pa je dolžna na željo staršev otroka vpisati. V drugo osnovno šolo lahko starši vpišejo otroka, če ta šola s tem soglaša.

Seznam otrok iz šolskega okoliša, ki jih je javna ali zasebna šola s koncesijo dolžna vpisati v prvi razred, si šola pridobi iz evidence šoloobveznih otrok, ki jo vodi ministrstvo.

Med šolanjem lahko učenec prestopi na drugo osnovno šolo, če ta šola s tem soglaša.

Če se učenec med šolanjem preseli v šolski okoliš druge osnovne šole, ima pravico dokončati šolanje na šoli, v katero je vpisan.

Če učenec želi prestopiti iz zasebne šole v javno šolo, ga je javna šola v šolskem okolišu, v katerem učenec stalno prebiva, dolžna sprejeti.

Določbe prvega odstavka tega člena niso obvezne za zasebne osnovne šole.

50. člen (obiskovanje pouka)

Učenec ima pravico obiskovati pouk oziroma se udeleževati drugih dejavnosti, ki jih organizira šola. Učencu šola lahko občasno zagotovi doseganje ciljev izobraževanja tudi v drugih oblikah organiziranega dela z učenci z namenom, da se učencem zagotovi varnost ali nemoten pouk.

Učenec mora redno obiskovati pouk v okviru obveznega programa in izpolnjevati obveznosti in naloge, določene z akti osnovne šole.

Učenci priseljenci iz drugih držav, katerih materni jezik ni slovenski (v nadaljnjem besedilu: učenci priseljenci iz drugih držav), se k pouku obveznih predmetov lahko vključujejo postopoma glede na znanje slovenskega jezika, v skladu s smernicami za vključevanje učencev iz drugih jezikovnih in kulturnih okolij v slovenski vzgojno-izobraževalni sistem, ki jih sprejme strokovni svet, pristojen za splošno izobraževanje. Ob vključitvi v osnovno šolo se udeležijo začetnega pouka slovenščine v okviru dopolnilnega izobraževanja, ki se lahko izvaja med izvajanjem obveznega programa.

Učenci priseljenci iz drugih držav in učenci, katerih materni jezik ni italijanski in se vključujejo v osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom, se k pouku obveznih predmetov lahko vključujejo postopoma glede na znanje italijanskega jezika. Ob vključitvi v osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom se udeležijo začetnega pouka italijanščine v okviru dopolnilnega izobraževanja, ki se lahko izvaja med izvajanjem obveznega programa.

53. člen (izostanki)

Starši morajo ob vsakem izostanku učenca šoli sporočiti vzrok izostanka. Če starši vzroka izostanka ne sporočijo v petih delovnih dneh od prvega dne izostanka dalje, jih šola obvesti o izostanku učenca in jih pozove, da izostanek pojasnijo.

Učenec lahko izostane od pouka, ne da bi starši sporočili vzrok izostanka, če njegov izostanek vnaprej napovejo, vendar ne več kot pet dni v šolskem letu.

Ravnatelj lahko na željo staršev iz opravičljivih razlogov dovoli učencu daljši izostanek od pouka.

54. člen (prešolanje)

Učenec osnovne šole ne more biti izključen iz šole, dokler je šoloobvezen.

Če je iz učnih ali vzgojnih razlogov potrebno, lahko osnovna šola v soglasju ali na zahtevo staršev vključi učenca v drugo osnovno šolo, če ta s tem soglaša.

Šola lahko iz vzgojnih razlogov prešola učenca na drugo šolo brez soglasja staršev:

- če so kršitve pravil šole takšne narave, da ogrožajo življenje ali zdravje učenca oziroma življenje ali zdravje drugih ali
- če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

Če se učenca prešola brez soglasja staršev, si šola pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo pridobi mnenje centra za socialno delo ter soglasje šole, v katero bo učenec prešolan, glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih inštitucij.

Šola staršem vroči odločbo o prešolanju, v kateri navede tudi ime druge šole ter datum vključitve v to šolo.

Učence s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena tega zakona je mogoče vključiti v drugo osnovno šolo na podlagi odločbe o usmeritvi.

56. člen

(brezplačen prevoz)

Učenec ima pravico do brezplačnega prevoza, če je njegovo prebivališče oddaljeno več kot štiri kilometre od osnovne šole.

Učenec ima pravico do brezplačnega prevoza ne glede na oddaljenost njegovega prebivališča od osnovne šole v prvem razredu, v ostalih razredih pa, če pristojni organ za preventivo v cestnem prometu ugotovi, da je ogrožena varnost učenca na poti v šolo.

Učenec, ki obiskuje osnovno šolo zunaj šolskega okoliša, v katerem prebiva, ima pravico do povračila stroškov prevoza v višini, ki bi mu pripadala, če bi obiskoval osnovno šolo v šolskem okolišu, v katerem prebiva.

O načinu prevoza se osnovna šola dogovori s starši in lokalno skupnostjo.

Otroci s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena tega zakona imajo pravico do brezplačnega prevoza ne glede na oddaljenost njihovega prebivališča od osnovne šole, če je tako določeno v odločbi o usmeritvi.

Otroci s posebnimi potrebami, ki imajo z odločbo o usmeritvi določeno izvajanje dodatne strokovne pomoči v zavodu za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, imajo pravico do povračila stroškov prevoza do zavoda, v katerem se ta pomoč izvaja, če je njihovo prebivališče od tega zavoda oddaljeno več kot štiri kilometre.

Če učencu ni mogoče zagotoviti prevoza, ima pravico do brezplačne oskrbe v kraju izobraževanja in pravico do brezplačnega prevoza domov ob pouka prostih dnevih.

Osnovna šola mora učencem, ki morajo čakati na organiziran prevoz, zagotoviti varstvo.

Učenec, ki se prešola v skladu s 54. členom tega zakona, ima pravico do brezplačnega prevoza, če je njegovo prebivališče oddaljeno več kot štiri kilometre od osnovne šole, v katero je prešolan.

60.č člen (vzgojno delovanje šole)

Vzgojno delovanje šole je strokovno delo, ki se izvaja v skladu s pravili stroke, v skladu s tem zakonom, na njegovi podlagi izdanimi predpisi in akti šole.

60.d člen (vzgojni načrt šole)

Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena tega zakona, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta.

Vzgojne dejavnosti so proaktivne in preventivne dejavnosti, svetovanje, usmerjanje ter druge dejavnosti (pohvale, priznanja, nagrade, vrste vzgojnih ukrepov in podobno), s katerimi šola razvija varno in spodbudno okolje za doseganje ciljev iz 2. člena tega zakona.

Pri pripravi vzgojnega načrta sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja po postopku, kot je določen za letni delovni načrt.

O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole. Poročilo je sestavni del letne samoevalvacije šole.

60.e člen (pravila šolskega reda)

Na podlagi vzgojnega načrta šola v pravilih šolskega reda natančneje opredeli dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, določi vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev. Pri pripravi pravil šolskega reda sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši.

Vzgojne ukrepe šola izvede, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom ter drugimi predpisi in akti šole. Z vzgojnimi ukrepi ni mogoče omejiti pravic učencev (od 5. do 13. člena in od 50. do 57. člena tega zakona).

Pravila šolskega reda sprejme svet šole na predlog ravnatelja, ki si predhodno pridobi mnenje učiteljskega zbora in sveta staršev.

60.f člen (vzgojni opomini)

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat. O izrečenem opominu šola starše seznani z obvestilom o vzgojnem opominu.

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala.

Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku.

Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla. Nato razrednik opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora. Po razgovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznani učiteljski zbor.

O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeleške.

Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor.

60.g člen **(ugovor na izvajanje vzgojnega delovanja šole)**

Učenec in njegovi starši lahko pisno podajo ugovor razredniku ali šolski svetovalni službi ali ravnatelju glede vzgojnega delovanja šole. Če učenec ali starši v 30 dneh ne dobijo pisnega odgovora oziroma če z njim niso zadovoljni, lahko dajo predlog za inšpekcijski nadzor.

60.h člen

Določbe 60.d, 60.e in 60.f člena niso obvezne za zasebne šole.

61. člen **(ocenjevanje)**

Znanje učenca se v osnovni šoli ocenjuje opisno oziroma številčno.

V 1. in 2. razredu osnovne šole se učenčevo znanje pri vseh predmetih ocenjuje z opisnimi ocenami, od 3. razreda dalje pa s številčnimi ocenami.

V prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom se v prvem izobraževalnem obdobju osnovne šole učenčevo znanje ocenjuje z opisnimi ocenami, v drugem in tretjem izobraževalnem obdobju pa s številčnimi ocenami. Če učenec pri posameznih predmetih prehaja v izobraževalni program osnovne šole, se njegovo znanje pri teh predmetih ocenjuje v skladu z drugim odstavkom tega člena.

V posebnem programu vzgoje in izobraževanja se napredek učenca ocenjuje z opisnimi ocenami.

68. člen **(ugovor na oceno)**

Če učenec in starši menijo, da je bil učenec ob koncu pouka v šolskem letu nepravilno ocenjen, lahko starši v treh dneh po prejemu spričevala oziroma zaključnega spričevala pri ravnatelju vložijo obrazložen ugovor.

Ravnatelj najpozneje v treh dneh po prejemu ugovora imenuje komisijo. Med člani komisije mora biti vsaj en član, ki ni zaposlen v šoli.

Če komisija ugotovi, da je ocena učenca ob koncu pouka v šolskem letu neustrezna, učenca ponovno oceni. Odločitev komisije je dokončna.

69. člen (napredovanje)

Učenci v prvem in drugem obdobju razredov ne ponavljajo.

Učenci v tretjem obdobju napredujejo v naslednji razred, če so ob koncu šolskega leta pozitivno ocenjeni iz vseh predmetov.

Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena lahko učenec zaradi slabših ocen, ki so posledica daljše odsotnosti od pouka, bolezni, preselitve ali drugih razlogov, ponavlja razred, če tako zahtevajo njegovi starši ali s pisno obrazložitvijo predlaga razrednik v soglasju s starši.

Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko učenec 3., 4., 5. in 6. razreda na podlagi pisnega obrazloženega predloga razrednika ponavlja razred brez soglasja staršev. Učenec lahko ponavlja razred, kadar je ob koncu šolskega leta negativno ocenjen iz enega ali več predmetov, čeprav mu je šola omogočila vključitev v ustrezne dejavnosti razširjenega programa.

Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko učenec 3., 4., 5. in 6. razreda v prilagojenem izobraževalnem programu osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom na podlagi pisnega obrazloženega predloga razrednika ponavlja razred brez soglasja staršev. Učenec lahko ponavlja razred, če ni dosegel standardov znanja, ki so potrebni za napredovanje v naslednji razred, oziroma če je ob koncu šolskega leta negativno ocenjen iz enega ali več predmetov, čeprav mu je šola omogočila vključitev v ustrezne dejavnosti razširjenega programa.

Odločitev o ponavljanju razreda sprejme učiteljski zbor. Če se učenec in starši ne strinjajo z odločitvijo o ponavljanju razreda, lahko v treh dneh po prejemu spričevala pri ravnatelju vložijo obrazložen ugovor. O ugovoru se odloči na način in po postopku iz 68. člena tega zakona.

70. člen (popravni izpit)

Učenci, ki so v 7. in 8. razredu ob koncu pouka v šolskem letu negativno ocenjeni iz največ dveh predmetov, do konca šolskega leta opravljajo popravni izpit. Popravni izpit lahko opravljajo največ dvakrat v šolskem letu.

Učenci 9. razreda lahko opravljajo popravni izpit tudi iz več predmetov, iz katerih so ob koncu šolskega leta negativno ocenjeni. Popravni izpit lahko opravljajo dvakrat v istem šolskem letu in najmanj štirikrat v naslednjem šolskem letu.

Če učenec popravnih izpitov ne opravi uspešno, ponavlja razred.

75. člen **(podaljšanje izobraževanja za učence s posebnimi potrebami)**

Učenci s posebnimi potrebami, ki so bili vključeni v osnovnošolsko izobraževanje po prilagojenem programu z nižjim izobrazbenim standardom in so izpolnili osnovnošolsko obveznost, vendar niso končali osnovnošolskega izobraževanja, lahko ne glede na prvi odstavek 55. člena tega zakona nadaljujejo izobraževanje v istem programu še največ tri leta in obdržijo status učenca. Izjemoma lahko ravnatelj na predlog strokovne skupine, ki pripravlja in spremlja individualizirani program, odloči, da se učencu, ki po treh letih podaljšanega statusa ni končal osnovnošolskega izobraževanja, šolanje podaljša še za eno šolsko leto. Odločitev ravnatelja je dokončna.

Učenci s posebnimi potrebami, ki so bili vključeni v posebni program vzgoje in izobraževanja in so izpolnili osnovnošolsko obveznost, lahko ne glede na določbo prvega odstavka 55. člena tega zakona nadaljujejo izobraževanje v posebnem programu vzgoje in izobraževanja še največ 11 let, vendar največ do 26. leta starosti.

Učenci iz prvega odstavka tega člena s podaljšanim statusom morajo redno obiskovati pouk in izpolnjevati obveznosti in naloge, določene z akti osnovne šole. Če učenec, ki ima podaljšan status v skladu s prvim odstavkom tega člena, pouka ne obiskuje več kot en mesec strnjeno brez ustreznega opravičila ali z neprimernim odnosom, ki ne izvira iz njegovega primanjkljaja, ovire oziroma motnje, ovira vzgojno-izobraževalno delo, lahko ravnatelj na predlog učiteljskega zbora, ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena, med šolskim letom oziroma ob koncu šolskega leta odloči, da je učenec izključen iz osnovne šole.

Izobraževanje za učence, ki so se izobraževali po prilagojenih izobraževalnih programih, se izvaja v skladu s programom, ki je prilagojen vrsti in stopnji primanjkljaja, ovire oziroma motnje posameznega učenca, za učence, ki so bili vključeni v posebni program vzgoje in izobraževanja, pa v skladu s posebnim programom vzgoje in izobraževanja.

76. člen **(izpit)**

Učenci, ki zaradi bolezni ali drugih utemeljenih razlogov ne morejo obiskovati pouka, lahko do konca šolskega leta opravljajo izpite iz posameznih predmetov.

O utemeljenosti razlogov iz prejšnjega odstavka odloča ravnatelj.

80. člen **(izvršilni predpis o ocenjevanju in napredovanju učencev)**

Podrobnejše določbe o preverjanju in ocenjevanju znanja in napredovanju učencev iz razreda v razred izda minister.

81. člen (zasebne šole)

Določbe 61. in 62. člena, prvega, drugega in petega odstavka 63. člena, 69., 70., 76. in 77. člena, drugega odstavka 78. člena ter 79. in 80. člena tega zakona niso obvezne za zasebne osnovne šole.

92.a člen (pravica do izobraževanja na domu za učence s posebnimi potrebami)

Starši imajo pravico organizirati osnovnošolsko izobraževanje na domu za svojega otroka s posebnimi potrebami, vključenega v program osnovne šole s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo, prilagojene programe ali v prve štiri stopnje posebnega programa vzgoje in izobraževanja, če je tako odločeno v odločbi o usmeritvi. Starši za pomoč pri izvajanju izobraževanja na domu zagotovijo osebo, ki izpolnjuje pogoje za izvajanje javno veljavnega programa (v nadaljnjem besedilu: učitelj za izobraževanje na domu), v katerega je učenec usmerjen, in opremo oziroma didaktične pripomočke, potrebne za doseganje ciljev in standardov znanja, določenih z učnimi načrti.

Starši najpozneje do 16. avgusta tekočega šolskega leta za naslednje šolsko leto o izobraževanju na domu pisno obvestijo osnovno šolo, v katero je otrok vpisan. Pravice do izobraževanja na domu med šolskim letom ni mogoče uveljavljati. Starši o izobraževanju na domu osnovno šolo pisno obvestijo za vsako šolsko leto posebej. Obvestilo vsebuje ime in priimek otroka, kraj, kjer bo izobraževanje potekalo, ter ime in priimek oseb, ki bodo otroka poučevale.

Starši z izbiro izobraževanja na domu prevzamejo vse obveznosti, povezane z izvedbo izobraževanja svojega otroka, vključno s prevozi v šolo in nazaj.

Osnovna šola vodi dokumentacijo o izobraževanju učenca na domu.

Starši lahko med šolskim letom prekinejo izobraževanje na domu. Vključitev učenca v izobraževanje v osnovni šoli je mogoča do začetka rokov za ocenjevanje znanja za učence, ki se izobražujejo na domu, določenih v pravilniku, ki ureja šolski koledar za osnovne šole. O prekinitvi izobraževanja na domu starši pisno obvestijo osnovno šolo.

Podrobnejši postopek uveljavljanja pravice staršev do izobraževanja na domu učencev s posebnimi potrebami določi minister.

92.c člen (ocenjevanje znanja učenca s posebnimi potrebami, ki se izobražuje na domu)

Znanje učenca iz prvega odstavka 92.a člena tega zakona se ocenjuje iz vseh predmetov glede na predmetnik posameznega razreda javno veljavnega izobraževalnega programa osnovne šole, v katerega je učenec usmerjen.

Znanje učenca, ki se izobražuje po posebnem programu vzgoje in izobraževanja za otroke z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju, osnovna šola preverja kot napredovanje po operativnih ciljih iz individualiziranega programa s področja razvijanja samostojnosti, splošne poučenosti in enega izbranega področja iz obveznega dela programa.

Učenec iz prvega odstavka 92.a člena tega zakona se udeleži ocenjevanja znanja, ki je določeno v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi podzakonskimi predpisi. Ocenjevanje znanja se izvaja na osnovni šoli, v katero je učenec vpisan. Strokovna skupina lahko z individualiziranim programom v skladu z zakonom, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami, zaradi bolezni učenca izjemoma odloči, da ocenjevanje poteka na domu. Znanje učenca iz prvega odstavka 92.a člena tega zakona oceni izpitna komisija.

Ocenjevanje znanja se za učenca iz prvega odstavka 92.a člena tega zakona, ki se izobražuje na domu, opravlja v rokih, določenih s pravilnikom, ki ureja šolski koledar za osnovne šole, lahko pa se opravlja tudi predhodno ali v dveh delih, in sicer v rokih, ki jih na predlog strokovne skupine, ki pripravlja in spremlja individualizirani program učenca s posebnimi potrebami določi ravnatelj.

Če učenec iz prvega odstavka 92.a člena tega zakona ne doseže minimalnih standardov znanja oziroma je negativno ocenjen pri posameznem predmetu, ima pravico do ponovnega ocenjevanja znanja pred začetkom naslednjega šolskega leta.

Učenec iz prvega odstavka 92.a člena tega zakona, ki ponovnega ocenjevanja znanja ne opravi uspešno, mora v naslednjem šolskem letu nadaljevati osnovnošolsko izobraževanje v šoli. V tem primeru starši pravice do izobraževanja učenca na domu v naslednjih razredih ne smejo več uveljavljati. Če učenec 9. razreda iz prvega odstavka 92.a člena tega zakona, ponovnega ocenjevanja znanja ne opravi uspešno, lahko opravlja popravni izpit ali 9. razred ponavlja.

92.f člen (financiranje izobraževanja na domu)

Učencu iz prvega odstavka 92.a člena tega zakona se zagotovijo sredstva v višini, ki jih država oziroma lokalna skupnost zagotavlja za plače in materialne stroške na učenca v javni osnovni šoli v skladu s standardi in normativi.

Za učenca, ki je v skladu z zakonom, ki ureja celostno obravnavo otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami v vzgoji in izobraževanju, nameščen v strokovni center, je financiranje izobraževanja na domu zagotovljeno v okviru programske odvisnih stroškov strokovnega centra v skladu s pravilnikom, ki ureja merila in metodologijo za določanje obsega sredstev za materialne stroške v zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami.

Podrobnejši način financiranja izobraževanja učencev s posebnimi potrebami na domu določi minister.

95. člen (zbirke podatkov, ki jih vodi osnovna šola)

Osnovna šola vodi naslednje zbirke podatkov:

- zbirko podatkov o otrocih, vpisanih v osnovno šolo, in o učencih, vključenih v osnovno šolo, in njihovih starših,
- zbirko podatkov o napredovanju učencev, izdanih spričevalih, vzgojnih opominih in drugih listinah,
- zbirko podatkov o gibalnih sposobnostih in morfoloških značilnostih učencev,
- zbirko podatkov o učencih, ki potrebujejo pomoč oziroma svetovanje.

Zbirka podatkov iz prve alineje prejšnjega odstavka obsega:

- podatke o otroku, učencu: ime in priimek, EMŠO, spol, kraj in država rojstva, prebivališče in državljanstvo, oddelek in razred, v katerega se razporedi učenec, podatek o izobraževanju na domu, zdravstvene posebnosti, katerih poznavanje je nujno za učenčevo varnost in za delo z učencem (alergije, kronične bolezni ipd.),
- podatke o starših: ime in priimek, naslov prebivališča, telefonska številka, na katero je mogoče posredovati nujna sporočila v času, ko je učenec v šoli, e-naslov in davčna številka.

Zbirka podatkov iz druge alineje prvega odstavka tega člena obsega poleg podatkov iz prve alineje drugega odstavka tega člena še podatke o napredovanju učenca v višji razred, izdanih spričevalih, vzgojnih opominih in drugih listinah.

Zbirka podatkov iz tretje alineje prvega odstavka tega člena obsega poleg podatkov iz prve alineje drugega odstavka tega člena še podatke o gibalnih sposobnostih in morfoloških značilnostih učenca, ki se nanašajo na: telesno višino, voluminoznost telesa, hitrost alternativnih gibov, eksplozivno moč, koordinacijo gibanja telesa, fizično vzdržljivost trupa, gibljivost, mišično vzdržljivost ramenskega obroča in rok, sprintersko hitrost in vzdržljivost v submaksimalnem kontinuiranem naprežanju.

Osebni podatki iz tretje alineje prvega odstavka tega člena se zbirajo v soglasju s starši.

Zbirka podatkov iz četrte alineje prvega odstavka tega člena obsega poleg podatkov iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena še:

1. družinsko in socialno anamnezo,
2. razvojno anamnezo,
3. strokovno interpretirane rezultate diagnostičnih postopkov,
4. podatke o postopkih strokovne pomoči oziroma svetovanja,
5. dokumentacijo v zvezi s postopkom usmerjanja učenca s posebnimi potrebami,
6. strokovna mnenja drugih inštitucij: centrov za socialno delo, zdravstvenih inštitucij, svetovalnih centrov oziroma vzgojnih posvetovalnic.

Osebni podatki iz četrte alineje prvega odstavka tega člena se zbirajo v soglasju s starši učencev, razen v primeru, ko je učenec v družini ogrožen in ga je potrebno zavarovati.

97. člen **(namen in uporaba zbirk podatkov in evidenc)**

Osebni podatki učencev iz zbirk podatkov in evidenc iz prvega odstavka 95. člena in prvega ter drugega odstavka 95.a člena tega zakona se obdelujejo za potrebe obveznega izobraževanja.

Ministrstvo pridobljene podatke uporablja za izvajanje z zakonom določenih nalog, za razvoj sistema vzgoje in izobraževanja ter ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v vzgoji in izobraževanju.

RIC pridobljene podatke uporablja za izvajanje in razvoj nacionalnega preverjanja znanja, podporo razvoja sistema vzgoje in izobraževanja ter ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti. Podatkov in analiz podatkov iz evidence RIC-NPZ tega zakona ni dovoljeno obdelovati, uporabljati in objavljati za namen razvrščanja osnovnih šol.

Za potrebe znanstveno-raziskovalnega dela in pri izdelavi analiz smejo ministrstvo, RIC, univerze in raziskovalne organizacije osebne podatke uporabljati in objavljati tako, da identiteta učenca ni razvidna.

101. člen **(globa za prekrške za pravne in odgovorne osebe)**

Z globo od 1000 do 2000 eurov se za prekršek kaznuje osnovno šolo in z globo od 500 do 1000 eurov odgovorno osebo osnovne šole, če:

- ne izvaja vzgojno-izobraževalnega dela v obsegu, ki ga določata predmetnik in učni načrt (29. in 30. člen tega zakona);
- ne izvaja vzgojno-izobraževalnega dela po letnem delovnem načrtu (31. člen tega zakona) in vzgojnem načrtu (60.d člen tega zakona);
- ne izvaja vzgojno-izobraževalnega dela za učence s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena tega zakona v skladu z odločbo o usmeritvi;
- odkloni vpis otroka iz svojega šolskega okoliša (48. člen tega zakona);
- ne izpolnjuje obveznosti do učencev, ki se izobražujejo na domu (89. in 92.b člen tega zakona);
- ne vodi predpisanih zbirk podatkov (95. člen tega zakona).

102. člen **(globa za prekrške za starše)**

Z globo od 100 do 300 eurov se za prekršek kaznuje starše, če v roku, določenem v 96. členu tega zakona, šoli ne sporočijo sprememb podatkov, vsebovanih v zbirkah podatkov iz 95. člena tega zakona (96. člen tega zakona).

Z globo od 500 do 1000 eurov se za prekršek kaznuje starše, če:

- ne vpišejo otroka v osnovno šolo v skladu s 45. členom tega zakona;
- njihov otrok ne obiskuje pouka in drugih dejavnosti v okviru obveznega programa osnovne šole iz neopravičljivih razlogov (50. člen tega zakona);

- iz neupravičenih razlogov ne zagotovijo udeležbe učenca, ki se izobražuje na domu, na ocenjevanjih znanja v skladu z drugim odstavkom 90. člena in tretjim odstavkom 92.c člena tega zakona;
- ne zagotovijo učitelja za izobraževanje na domu v skladu s prvim odstavkom 92.a člena tega zakona.